

Rådmanden, drengen og forvaltningen

Rådmand og drengen.

2008.04.23 JPÅ

I Århus Kommune har byråd og rådmand nedsat et Socialt Forbrugerråd for magistratsafdelingen for Sociale og Beskæftigelsesmæssige anliggender.

Rådet skal beskæftige sig med, om mennesker med sociale problemer får den hjælp, som loven tilsiger kommunen at yde. Rådet beskæftiger sig også med, om kommunens forvaltning fungerer på sådanne måder, at det er egnet til at sikre, at klienter får den hjælp, de har brug for. Eller med en skarpere formulering: om rådmanden styrer forvaltningen, sådan at klienter får den hjælp, de har brug for og krav på.

Sagen om barnet Mads er belyst i medierne - i TV-udsendelsen, i DOK.TV2.dk, og i aviserne - på måder, så nogle forhold må anses som entydigt fastslået. Andre forhold skal undersøges - det har rådmanden besluttet. Som formand for Det Sociale Forbrugerråd, og som fagmand på området, vil jeg godt give et bud på indholdet af undersøgelsen.

Byrådets har som overordnet politik besluttet, at den sociale indsats skal stræbe efter at undgå anbringelse af børn - at man skal støtte forældre, så de bliver i stand til at fungere som trygge og udviklingsfremmende aktører i barnets udvikling. Det er i overensstemmelse med Serviceloven. Hvis barnets udvikling er truet, skal foranstaltninger iværksættes, i sidste instans fjernelse (flytning af barnet over til forældreskabseggede personer).

Om det konkrete forløb: Det synes fastslået, at forvaltning og familie var enige om, at Mads' udvikling kunne være truet af moderens manglende forældreevne, og at han derfor kun kunne forblive hos sine forældre, hvis faderen kom til at fungere som primær omsorgsperson. Det synes også fastslået, at kommunen skulle støtte familien i forælderrollen med daglig tilstedeværelse.

Konsekvensen af denne oprindelige plan må logisk være, at hvis betingelsen ikke efterleves, kan drengen ikke forblive hos forældrene

Der er tidligt konstateret, at faderen ikke indtrådte som primær omsorgsperson.

Og det er åbenlyst, at kommunen ikke har iværksat fjernelse af Mads på det tidspunkt, hvor det var godtgjort, at faderen overlod drengen til moderen, som alle - incl. moderen - var enige om ikke kunne varetage omsorgen.

Der er modstridende oplysninger om, hvor ofte kommunens ansatte støttede familien ved at opholde sig i hjemmet.

Når spørgsmålet om forvaltningsledelsens rolle - fra rådmand og nedefter - i sagen skal belyses, er det nærliggende at sætte fokus på følgende:

Forvaltningen/socialrådgiveren havde fra starten planlagt, at eftersom moderen ikke havde forældreevne, kunne barnet kun forblive i familien, hvis faderen kunne fungere som primær omsorgsperson. Planen var som nævnt tillige, at forvaltningen skulle støtte familien med daglig tilstedeværelse, og at de derved skulle have fokus dels på barnets udvikling, dels på faderens og moderens forældreadfærd..

Da fagfolkene så konstaterer, at faderen nærmest konsekvent afleverer barnet til (den anerkendt uegnede) mor, har forvaltningen ikke taget konsekvens af oprindelig plan.

Da fagfolk indenfor og udenfor kommunen konstaterer, at det lille barn helt tidligt udvikler autistiske træk, har forvaltningen ikke taget konsekvensen af oprindelig plan.

Forvaltningen - det er socialrådgiver / afdelingsleder / centerleder / socialchef / direktør / rådmand. Det bør undersøges, om sagsbehandler, med fokus på barnets udvikling og farens adfærd, har indstillet - i overensstemmelse med oprindelig plan - at barnet så måtte fjernes. Og om et eller flere overordnede led i forvaltningen har besluttet at "se tiden an".

Det bør undersøges, om sagsbehandler i overensstemmelse med 'Ånden i byrådet' har sagt: lad os se tiden an, og om ingen overordnet har spurgt til barnets udvikling og faderens adfærd, og spurgt til og eventuelt direkte godkendt, om det var OK at afvige fra den oprindelige plan.

I begge tilfælde er det væsentlige spørgsmål et om ledelse og "policy". Det væsentlige spørgsmål er ikke om en tilfældig frontlinie-socialrådgivers vurdering/indstilling.

Den konkrete undersøgelse af forløbet bør suppleres med en undersøgelse af, hvad der er rådmandens og forvaltningens normale, daglige informationsforløb. Med andre ord: om rådmanden har sørget for at være informeret om væsentlige tildragelser og beslutninger, som han har ansvaret for. Det er jo væsentligt at huske, at rådmanden efter loven er direkte ansvarlig for behandlingen af de enkelte klienter.

Jamen, vil man måske sige - rådmanden kan ikke vide alt. Korrekt. Men han kan og skal sørge for, dels at medarbejderne har klare og brugbare retningslinier for deres arbejde med klienternes problemer, dels at han løbende bliver oplyst om, hvorvidt forvaltningen i stort og småt efterlever de på hans vegne givne regler og konkrete beslutninger - herunder også om lagte planer respekteres eller ændres. Og endelig kan og skal han sørge for at være orienteret om større og principielle sager.

Undersøgelsen, som rådmanden har besluttet at iværksætte, må ordentligvis belyse både det konkrete forløb og indretningen af rådmandens ledelse af det sociale arbejde.

Viggo Jonassen

Cand.scient.pol., lektor emer.

Formand for Århus Kommunes Sociale Forbrugerråd

Hørgårdsvej 18

8240 Risskov